

Το Κάδρο

Από τους «Αγανακτισμένους» πολίτες, τα κόμματα, τους απλούς ανθρώπους και τους κοινωνικά ενσυνείδητους πολίτες του κόσμου και ειδικά της Ελλάδας, της χώρας που χτύπησε η Κρίση πιο πολύ από οποιαδήποτε άλλη χώρα, περιμένουμε το «κάτι» που θα μας βάλει πάλι σε όραμα, σε σκέψη, σε συνείδηση και ίσως σε δράση. Ποιο να είναι αυτό;

Αν το ήξερα δε θα σας το έλεγα. Ούτε θα το έγραφα. Όλες οι ωραίες ιδέες «καίγονται» σήμερα από δημοσιογράφους, ανθρώπους παλιάς νοοτροπίας, συνδικαλιστές του προηγούμενου αιώνα, κόμματα χωρίς στόχους και περιεχόμενο. Γιατί όμως αυτή η απαξίωση; Γιατί να μην έχουμε τίποτα να περιμένουμε; Η Ιδιωτικότητα των πάντων, από την οικονομία έως τις ιδέες (από το μοναχικό Καουμπούι, έως το ζω την κάθε στιγμή σαν να είναι η τελευταία) έχουν φέρει σε αδιέξοδο όλα τα προσωπικά και κοινωνικά θέματα της εποχής μας. Ειδικά σε κοινωνίες όπως της Ελλάδας, που δεν έχει εκτεταμένο δίκτυο κοινωνικής προστασίας, δεν έχει δυνατή οικονομία, είναι ανώριμη πολιτικά και έχει ακόμα «αποικιακού» τύπου προβλήματα με τις μεγάλες Δυνάμεις (Αγγλία, ΗΠΑ, Γερμανία) και τις περιφερειακές (Τουρκία) η κρίση παίρνει διαστάσεις διάλυσης της χώρας.

Οι χώρες της Νότιας Ευρώπης και οι περιοχές με έντονο το στοιχείο της ανεπάρκειας Κεφαλαίων, έχουν έντονο πρόβλημα ανεργίας. Όταν μετά το 2^ο Παγκόσμιο Πόλεμο η μετανάστευση έλυνε τα προβλήματα, γνωρίζαμε ότι αυτή η λύση δεν είναι η καλύτερη. Τα καλύτερα μυαλά, οι νέοι άνθρωποι έφευγαν και ζούσαν στις αναπτυγμένες χώρες αφήνοντας πάλι σε υποανάπτυκτες συνθήκες τις χώρες που τροφοδοτούσαν με εργατικό δυναμικό. Τότε εμφανίστηκε η «λύση». Ο Keynes ο άνθρωπος δηλαδή που είπε με λόγια του 20^{ου} αιώνα αυτά που έλεγε ο Marx το 19^ο αιώνα και ο Smith το 18^ο αιώνα, ανέπτυξε και εφάρμοσε λύσεις που πρέπει να έρχονται πάντα από πάνω (πολιτικούς), με κοινωνική αλληλεγγύη και έμφαση στην παραγωγή. Από το 1960 στην Ευρώπη και στις ΗΠΑ και όπως πάντα καθυστερημένα και κακοαντιγραμμένα στην Ελλάδα το 1981, η λύση για την ανεργία ήταν οι Κρατικές υπηρεσίες και οι Κρατικές επιχειρήσεις. «Θα κάνουμε ό,τι δεν μπορούν ή δε θέλει να κάνει η Ιδιωτική πρωτοβουλία», δήλωσαν Κεντροαριστεροί και Κεντροδεξιόι, που λίγα χρόνια μετά τυφλώθηκαν από την επιτυχία τους και άρχισαν να αγοράζουν σπίτια με μίζες από δουλειές Κρατικών επιχειρήσεων ή έπεφταν ιδεολογικά σε λούμπες. Για κάποια χρόνια το σύστημα «βρίσκω δουλειές σε ανθρώπους» δούλευε και ήταν κυρίαρχο.

Ξάφνου η μόδα άλλαξε. Ο Ιδιωτικός τομέας δεν αναπτύσσεται όταν υπάρχει διογκωμένο Κράτος. Πουλήστε δεν είστε ανταγωνιστικοί. Και αντί να πούμε ναι δεν είμαστε ανταγωνιστικοί αλλά είμαστε παραγωγικοί, το κάδρο της κυρίαρχης Ιδεολογίας (Ρουσό) τοποθέτησε εκτός εικόνας κάθε σκιά Κρατικισμού. Ζήτη οι Ιδιωτικοποιήσεις. Η Ιδιωτική πρωτοβουλία δεν αφήνει ελλείμματα και πάντα αφήνει κέρδος και πετυχαίνει στόχους. Αν η Ιδιωτική πρωτοβουλία όμως λειτουργήσει λογικά (Smith). Αν η επιχειρηματικότητα είναι πιο δυνατή από κεφαλαιούχους Ραντιέρηδες (Α. Παπανδρέου προ 1983). Στην Ελλάδα μπορούμε να περιμένουμε την Ιδιωτική πρωτοβουλία να αναλάβει τις ευθύνες της, να επενδύσει, να δράσει, να δημιουργήσει, να δώσει δουλειές, να παράγει πλούτο; Η Ελλάδα διοικείται από 5 Νταβατζήδες (Κ. Καραμανλής προ του 2006). Διαχρονικά οι Ιδιώτες ή η μεγαλοαστική τάξη στην Ελλάδα ασχολείται περισσότερο με το εύκολο χρήμα του τόκου και όχι της επιχειρηματικότητας (Κ. Τσουκαλάς) και συνεχίζει: «Μόνο στην περίοδο του Μεσοπολέμου είδαμε φανερά σημάδια εκβιομηχάνισης». Συμπληρώνω μερικά σημάδια

επιχειρηματικότητας τη δεκαετία του '50 και του '90. Πέραν αυτών και μερικών που πνίγηκαν στα χρέη τίποτα. Ουδέν.

Μην περιμένετε την Ιδιωτική πρωτοβουλία στην Ελλάδα να ευδοκιμήσει, διότι σε καμία μα καμία χώρα δεν ξεκίνησαν από την Ιδιωτική σφαίρα αλλά από τη δημόσια. Δηλαδή πρώτα δημιουργήθηκε κεντρικός σχεδιασμός και μετά οι επιχειρηματίες λειτούργησαν για να αναπτύξουν και να δράσουν. Σε καμία χώρα εκτός από περιοχές που δεν είναι δόκιμο να συγκριθούμε, τα Ιδιωτικά κεφάλαια (τα ξένα) επέβαλλαν χαμηλούς μισθούς με μεγάλη ανεργία και δημιουργήθηκαν κοινωνικές ανισότητες στα πρόθυρα επανάστασης.

Το δίλλημα δεν είναι αν πρέπει ή όχι να πουληθεί η ΔΕΗ. Το θέμα είναι να λειτουργήσει με κέρδη (και πόσα) να δίνει δουλειές (σε ανέργους Έλληνες) και να έχει φτηνό προϊόν. Το δίλλημα δεν είναι το Ιδιωτικό σχολείο ή το Δημόσιο σχολείο αλλά το σχολείο που λειτουργεί και πετυχαίνει στόχους. Ποιος νοιάζεται σήμερα αν ένα σχολείο βγάζει σωστούς πολίτες, με εφόδια για τη ζωή τους, αν είναι Ιδιωτικό ή Δημόσιο; «Δεν μας νοιάζει αν η γάτα είναι άσπρη ή μαύρη, αρκεί να πάνει ποντίκια», Κινέζος ηγέτης. Ο Λένιν με τη Νέα οικονομική Πολιτική (ΝΕΠ) έδινε κίνητρα (Καπιταλιστικά φυσικά) στους εργοστασιάρχες managers για να ξεκινήσει το θαύμα της εκβιομηχάνισης μιας νέας απέραντης χώρας.

Το νέο κάδρο μετακινείται. «Βρείτε δουλειές στους νέους, στους ανέργους, με όποιο τρόπο μπορείτε». Ίσως η ιδέα που «καίγεται» να είναι να βάλουμε κάποιους να σκάβουν το Μαίναλο για να βρουν έναν κρυμμένο Θησαυρό που επίτηδες έθαψε η κυβέρνηση. Όμως θα δώσει δουλειές σε σκαφτιάδες, σε φαστ φουντ, σε ξενοδοχεία, στην οικονομία. Μη με κράζετε, πάλι ιδέα του Keynes είναι.

Ας δημιουργήσουμε λοιπόν κοινωνικές επιχειρήσεις, εργασίες και δουλειές συμπληρωματικές της οικονομίας, που να επεκτείνονται στα όρια της κοινωνίας των πολιτών. Οι «αγανακτισμένοι» θα μπορούσαν να προτείνουν «τράπεζες των φτωχών», «κοινωνικά παντοπωλεία», κοινωνικά δίκτυα τροφίμων, υλικών, εργασιών, πρωτοβουλιών προστασίας του δημόσιου χώρου και ανάδειξης της οικολογίας κ.λ.π. Όμως τι τους λείπει; Μα φυσικά να διεμβολίσουν το κεντρικό πολιτικό σκηνικό με τις ιδέες προς μείωση της ανεργίας και προστασίας των φτωχών, διότι η αλληλεγγύη πρέπει να είναι στο επίκεντρο όλων των δράσεων μας. Πώς θα το διεμβολίσουν χωρίς κόμμα; Χωρίς σχέδιο;

Ή μήπως ο χώρος που είναι κοντά στους «αγανακτισμένους», αρχίσει να καταλαβαίνει από πού προέρχεται και για ποιο λόγο υπάρχει;

Άκης Χουζούρης
31-5-11